ئەبەدییەتی غەریبی

هونەر کاکەی فەلاح

2008

پێشکەشە بە:
سروەی خێزان و خۆشەویستم کە هەمیشە
هەوڵی داوە کە من هەست بە نامۆیی نەکەم.

ناوی کتێب : ئەبەدییەتی غەریبی
بابەت : شیعر
نووسەر : هونەر کاکەی فەلاح
چاپی یەکەم / سلێمانی / 2008
تیراژ : 500 **دانە**
تایپ و مۆنتاژ : ژێوار شەماڵ
چاپ : چاپخانەی کاکەی فەلاح
ژمارەی سپاردن : (1451 **)ی ساڵی** 2008

پێشەکی:

شیعر یان نووسین زۆر جار دەبێتە هێمن کردنەوەی رووحی شاعیرەکە یان نووسەرەکە . هەندێ جاریش دەروون قەرەباڵەغتر ئەکات . هەندێ جاریش وەك لە من رووی دا ئەوەندەی تر غەریبیت ئەوروژێنێ . هەست کردن بە غەریبی گرانترین بارە لە سەر هەست و هۆشی مرۆڤ . غەریبیش نە بە جێگایە نە بە کات . بارێکە و زۆر جار تا مردن بە کۆڵتەوەیە وە هیوادارم کە ئێوەی خوێنەر هەرگیز ئەو هەستەتان نەبێ و نەیبینن .

ئەم شیعرانە م پێش چوار ساڵ نوسیوە وا ئێستا ئەیخەمە بەردەم ئێوەی بەڕێز و هیوادارم کە خوێنەری خۆی بدۆزێتەوە و بەدڵتان بێت.

ئەبەدییەتی غەریبی

ئەم غەرییبیە بە من غەرییە
دەم ووروژێنێ.
بۆ دەستی تەنیایی ،
لە یەخەی بێزارم بەرنادا ؟
بۆ ناتوانێ .
یەخەی تۆمەتبار کراوم
بە رازی بوون بە تەنیایی,
دەست بەرداری بێ ؟
بالآی تەمەن لقی ووشکە،
لە ئاگردانی فەوتانی هەوارگەدا ،
نێلْ نێلْ ئەسووتێ.
کۆترە و توانای هەلبژاردنی جێگای
پەروبالْ ئەکرێ ،
بەندۆلی مانەوە و
بەردەوامی ژیانی لە شوێنێکا ،
بەردەوام ئەبێ.
شەرمی چاوە و
لە خولگەی بووکی زەمەندا ،
ئەسوورێتەوە.
روومەتی رازی بوون ،
بە شەرمەوە ،
ئەم کاتەی بە سەرا ئەسە پێنێ.
غەریبی لە چاودایە و,
پێشبرکێ لەگەلْ
لافاوی ژیان و
شە پۆلی گریانا ئەکات.
غەریبی لە دلْدایە و
دالْدەی مەلی هەلآتوو
لە سەرمای زستان ، نادات.
غەرییبە و بە من غەرییە ،
بیری کلۆرم
پێوانەیە بۆی.
قژی ئالْۆز و
دەستی لەرزۆکم نیشانەیە بۆی.
ئەی سووتەمەنی رزگار بوون لەم

چرکە ساتە ،
لەم بستە زەمینە ،
وەرە..........
وەرە ، تا غەرییبم
بتۆرێنم.
بەشکم ،
هەوری بێ ناسناوی ئەم جێگایە ،
بڕەوێتەوە.
بەشکم
کات ژمێری بەختیاری چەکەرە کا و
زەمەنی تازە بخاتەوە.
لەوانەیە ،
خۆڵەمێشی کورەی بوژانەوە ،
کڕنووشی نوزەی بەردەوامی بەرێ
بۆ ئەبەدییەتم.
لەوانەیە ،
خۆڵەمێشی کورەی بوژانەوە ،
توانای سوتانی
پەستی پێ مابێ.
لەوانەیە
خۆڵەمێشی کورەی بوژانەوە ،
توانای بە هەڵم بوونی
ئاوی قەتیس ماوی ،
کاتژمێرە وەستاوەکەمی مابێ.
ئەگەر ویستنمان بیەوێ ،
ئەتوانین ،
سوچێکی ئەم غەرییبە ،
بە تینی ئاشنا بوون،
لە سڕی گفتوگۆ ،
گەرم کەینەوە.
بە ئاشنا بوون
لە حیکایەتی بەر ئاگردان.
لە نووری بەخێرهاتن ،
لە داکەندنی پەستەکی پەستی
لە بەری یەکتر.
ئەی سووتەمەنی رزگار بوون ،
لەم زەمینە ئەزەلییە ،

لەم چرکە ساتە ئەبەدییە ،
لە روو دامەمێنە
وەرە.....................
وەرە
تـا ئـاشی زەمەنی وەستـاوم
بکەوێتەوە گەڕ.
تـا زەمینی تەنیـاییم تولە ڕێی موحیبەت
لەتی کا.
تـا غەرییبم سەری خۆی هەڵگرێ.
سوید / شوبـاتی 2004

جەهەنەمی ئەم دنیایە

بیٚ خواستی ئیلاهی ،
لە چرکە ساتێکا ،
لە زەمینێکا.
زما نحالی ووشە ،
مامەڵە لەگەڵ خواستی خۆیانا
ئەکەن.
ئەیانەویٚ
کارەساتی بێزارییان
لەگەڵ خوێنما تێهەڵکێش کەن.
تامەزرۆن
چیرۆکی بێز کردنەوەیان
لە خودی خۆیان
بۆ من باس بکەن.
ئەگێڕنەوە و ئەڵێن:
کە پەژارە بە پەژارەیی دانیشتووە.
ئەبەدیەتی خەفەت
خەمبار بووە.
زەردەخەنە
پێکەنینی بە خۆی دیٚ.
فرمێسك
گۆنای تەڕی خۆی ئەسڕیٚ.
زام ،
برینی هەمیشەیی کولاوەتەوە.
سەر ، وای بە باش زانی ،
ملی بکات بە قەنارەوە.
گڕ بەتەمایە
خۆی بسووتێنیٚ.
ژیان لە ژینی خۆی بێزارە ،
زاهیدە و ئەیەویٚ سەرهەڵگریٚ.
شادی ناشادە.
مردن دەمێکە مردووە.
خەیاڵ خەیاڵی رۆیشتووە.
رەنگ دەموچاوی ژەنگ هەڵاتووی
رەش کردووە.

شین بۆخۆی
شین ئەگێرێ.
سوور لە شەرمانا
سوور هەڵئەگەڕێ.
سەرما سەرمایەتی.
گەرما دڵی سووتاوە.
هەندێ مرۆڤـــ ،
شەرم لە مرۆڤایەتی خۆی ئەکا.
بەداخەوە ،
لە بەر هەیمەنەی فەوتێنەری
خواستی مرۆڤـ.
مەدلولی هەموو وشەیەك
هەموو شتێك ،
بوونی هەموو بونەوەرێ ،
هەر لە کاتی وەرگرتنی بڕوانامە
بۆ ئەم دنیایە.
ژینی یەکسەر ،
بە جەهەنەم دەست پێ ئەکات ،
جەهەنەمی ئەم دنیایە.
سوید / شوباتی 2004

بیرکردنەوەی سەرۆکێ لە
زەمین وئاسمان و
ئەوەی لەو بەینەدایە

جەستەم ووجودی هەیە.
لە تەك موعجیزەی ئەفساناویدا
جێگام هەیە.
چەمکێکی ئەم زەمینەشم ،
بە ئێوەوە
خستۆتە ژێر رەحمەتی خۆم ،
عەدەمیەتم پێ بەخشیون.
ئاسمانەکەشی هێمایەکە
بۆ ئەبەدییەتم.
ئەشزانم
خواش پەشیمان بێتەوە
لە درووست کردنم ،
شەیتان میوانداریم ئەکات.
بەهەشتیش تامەزرۆی بینینمی
نەمێنێ.
گڕە جەهەنەم
بەفری دڵ گەرم ئەکاتەوە.
لایلایەی بەهاریش
لە رووحی موبارەکیشم بێزار بێ،
جۆلانەی مۆسیقای خەزان
ئەتوانێ بمخەوێنێ.
با ئەوان لە ئاسمان
جێ بێڵم.
بگەڕێمەوە لاتان و
تین و تەوژمی باوك سالاریم ،
بە سەرتانا تاقی کەمەوە.
سەردەمێکم بۆتان بنیاد ناوە ،
پەرەسێلکەی نابینایی تان
لە ئاسمانی تا پۆکراوما ،
بەرق باران ئەکەم.
نەوەکو باڵەکانی

کەروێشکە بە سەروەری ئاسمانیم بکات.
نامەوێ
ویستە ناخوازە بێ باڵەکانتان ،
شوێن نمایشی گەرمەخەیاڵم
بشێوێنێ.
دڵتان بە چی خۆشە!
خۆ خواش تاقەتی ئێوەی نەماوە ،
بەجێی هێشتوون.
فریشتەکانیشی
سەرقاڵی کاری تری ئیلاهین.
شەیتانتان بۆ ماوەتەوە ،
ئەویش بە سواری حوشترێکەوە ،
بە ووشکە بیابانی
خەیاڵاوی هیواکانتانا
تێپەڕئەبێ.
دێت و خۆی لە زەردە گەلاّ و
لقی بێ بەرتان دەئاڵێنێ.
درختەکانتان دەناڵێنێ.
وەك قەوزە ،
دەریا لیخنەکانتان ،
لیخنتر ئەکا .
خوێ ئەکا بە زامەکانتانا.
خۆی ئەکا بە زام.
ژەهر و گەلاّ
بە یەکتر ئاشنا ئەکا.
پاسارێکان لە قەلەڕەش
مارە ئەکا.
قەنارە
بۆ رووباری بێ دەسەلاّتیتان
هەڵئەخا.
شایی بۆ کوێرەوەریتان
ئەگێڕێ.
هەڵپەرکێیە و
مردن دەستی
کۆلێرای دوودڵیتانی گرتووە.
چەقۆ دەستی
لنگە فرتێ ی راڕایی تانی گرتووە.

شەیتانیش گۆرانی
بە سەر ساویلکەییتانا هەڵئەیا.
منیش تە پڵ بە
مەردایەتیتان لێ ئەدەم.
خواش سەیر ئەکا.....................
سوید / شوباتی 2004

ئاوڕدانەوە لە گۆڕستانی ساڵەکانم

لە ساتێکا کە بێزار بووم
لەم ساڵە شەکەتەی تەمەن ،
تراویلکەی بیر کردنەوەم
بووە هۆی وەستانی زەمەن.
بۆ قەبرسانی جە نجاڵی
ساڵە گۆڕ بە گۆڕەکانم.
هەنگاوی پەشیمانیم
جۆگەلەی ئاشنایەتی بەست.
ئاوی حەیاتە و تینوێتی شکانی
دڵی بیرەوەریانە.
وەکو (مەسیح) یان بینیبێ.
زیندوو بونەوە ،
ساڵەکانم زیندوو بونەوە.
وا دیارە لە گۆڕستانیشا
مردووە ساڵ چیرۆکی زەمەنەکەیان ،
ساڵەکەیان ،
لە گوێ ئاگردان بۆ یەکتری ئەگێڕنەوە.
کە منیان بینی
بەرۆکیان گرتم ،
ویستیان
شەرعیەتی ئەم ساڵەشم لێ بسێننەوە.
بێ ساڵ بەجێم بێڵن.
بیریان چۆتەوە
بە چ قەدرێکەوە ،
ماچی ماڵ ئاوایم
لە گەردنی هیلاکیان ئالآندووە.
هەر خۆم ئەزانم
بە چ شکۆیەکەوە ،
کەژاوەی بەردەوامییانم
تەسلیمی ساڵێکی ترم کردووە.
منالّ بوون و بیریان نایێ ،
کە بە چ شاگەشکەیی یەکەوە.
نۆمانگەی تازە ساڵم
بەخێرهاتن کردووە.

تا بە پڕبوونیان
بە مەئاساتی دونیایی.
من بلێم چی
کە کویرەوەری کوێری کردوون.
شەلەلی غەڵبەغەڵبی دونیایی ،
لە پایزی تەمەنیانا
لە پێی خستوون.
من فێرم کردن
کە زەمەنی ئەفلاتونیەت
بەسەر چووە.
من فێرم کردن ،
چۆن چەمۆڵە لە ژان و
چۆن ئافەرینی قاقای خۆیان بکەن.
گەورەم کردن و
ساڵم پێ پڕ کردنەوە.
جەژنی لە دایک بوون و
جەژنی ناشتنیانم پێکەوە گێڕا
فێرم کردن
کە عەبەسیەت نی یە ،
هەموو ساڵێك
من مناڵە ساڵێکم ئەبێ ،
هەموو ساڵێك
من پیرە ساڵێکم ئەمرێ.
سەیرە
ئەوان توانای ساڵێکیان نەگرت ،
من بە تۆپەڵە ساڵ
گوێلاکی زەمەنەکەم ئەشکێنم ،
هێشتا توانای
ساڵێکی تریشم پێ ماوە.
شیلەی توانام لە شەلالاتی نیاگراوە
ئیلهامی بەردەوامی
وەرگرتووە.
ئەم ساڵە کاتژمێر لە دەستانەم
فێرکرد.
کە گوێ بە شوێن بەن
نەك بە زەمەن.
لەززەت لە نەخشە وەرگرن

نەك لە كالێندەر.
ئێستەش لێم راست بوونەتەوە ،
خۆزگە ئەمزانی
چیان لێم ئەوێ.
خۆشم نازانم
چیم لێیان ئەوێ.
تەنها ئەزانم كە باش بوو
خۆم لە گۆرستانی رۆژەكانم
نەیا .
سوید / شوباتی 2004

ئەوان و ئەمان

ئەوان
له گریانا پێکەنین
بۆ هەنگ ئەدۆزنەوە.
زەردەزیرەش ،
وەك هەنگ سەیر ئەکەن.
بابۆڵەی گومان لێکراو
ناخۆن.
شەمەنەفەری تەنیایی
بە سکەی قبوڵکردنیانا ناڕوات.
شایی گوێچکەی نەشازی
ئەناسێنن بە مۆسیقا.
فرمێسك تەحنیت ئەکەن.
مۆمیا بۆ خەفەت
درووست ئەکەن.
وەفایی سەگ
له جزدانەکەیاندا ئەوەڕێ.
بێ سیفەتی
بە سەر هەموو پشیلەیەکا
دانابڕن.
لای ئەوان ،
کەللە لە سەر مله و
لەشیش لە ژێریایە.
هەموو شتێ لە جێی خۆی دا,
له ئینجانەی عەقلایە.
مانگیش ،
پاسەکەی جەژنە و
ئەوان بە ناو کووچەی ئەستێرەکاندا
ئەگەڕێنێ.
دڵە گەرمە ،
لە خۆرەوە خۆراك وەرئەگرێ ،
تریفە قردێلە یەو ،
هەوری ئاوریشمیش
کراسی بوکێنیانە.
زامی ئەوان

یەخەی چاك بوونەوەی خۆی ئەدڕێ.
خەزانی فرمێسك
دڵۆپ دڵۆپ هەڵئەوەرێ.
شیرین و فەرهادیان
بە یەك ئەگەن.
ئەمان
گریانیان بە پێکەنین دێ.
هەنگاو لەگەڵ کیسەڵا
پێشبڕکێ ئەکا.
چارەنووسە و لە تەختی
ناوچەوان نووسراوە.
ڕۆژی نیوەڕۆ یە و
بۆ شەو بە بووکێ براوە.
دەستی بێزاری بەرئەدرێ بە قۆڵیانەوە.
کۆترە و هێلانەی قەقنەسی
پێ گەرم ئەکرێ.
خەو بەردە و
بە شووشەی هۆشیارێ وە
خەو ئەبینێ.
زەمەن ژیلەمۆیە و
ئاگردانی مەستی
پێ جۆش ئەکرێ.
کە چاو کوێر بێ ،
شەیتان بە لەعنەت ئەکرێ.
دەم و شووکور پەیوەندیەکی
ئەبەدیان هەیە.
لای ئەمان تەنها ڕەش و سپی
وجودی هەیە.
پرووشەی بەفر لە چاوی زەمینەوە
بە سەر گۆنای ئاسمانا ئەبارێ.
دڵۆپی بارانیش بووکە و
کەژاوەی بۆ ئاسمان ئەبرێ.
ژیانە و ترش و خوێ ی
بە سەرا ئەکرێ.
پەژارە جۆلانەیە و
بۆ ئاسوودەیی دڵ
درووست ئەکرێ.

لای ئەمان
ترس پاڵەوانە و
ترس لە مەزهەبیا نی یە.
دوو دڵی تەنها لە ووجودی خۆی
دوودڵ نی یە.
خۆشەویستی سەرکەوتوو نەبووە و
نابێ.
شیرین و فەرهادیشیان
بۆ یەکتر نابێ.
سوید / ئابی/ 2004

وەڵام بۆ بەردەوام بوون

لە سەرژمێری
تۆف و رەهێڵەی ئابڵوقە دراو ،
نەبوومەتەوە.
بۆچی ئەتەوێ لە سەرەتاوە
دەست پێ کەمەوە ؟
ژیانم چیمەنی شیوەن
لە مەیدانی پەشیمانی سەوز ئەبێ.
هاواری پیرە دارە و
لە گەرووی مردنەوە
فوو ئەکا بە زەمەنی
فەنا بوونا.
سەرابی پەیوەندی رووحمە
لە دابڕان و
تازە گاگۆڵکێ ئەکا.
پێکەنینە و
سیمای عەدەمیەتی پێ بڕاوە.
گریانە و لە خشتە براوە.
سەرە نوێلکی بیر کردنەوە یە و ،
بێزوو ئەکا
بە فەنتازیای سفرەی دواڕۆژەوە.
چاوم چاوەڕوانی کوشتویەتی ،
ئەم دنیایە تەم و تێڵی
پێ بەخشیوە.
پێش ئەوەی تازەگەری
هارمۆنی بخاتە پرۆژەی بوونمەوە.
وویستم تێگەیشتنم
گوێ لە وەڵامی پرسیارێکی سوواو
بگرێ.
پرسیارێ کە لە تیشکی ئاوساوی ،
هاواری خۆم و
ئەوانەی لە دەنگمەوە هەمهاوارن ،
روناکی وەرگرێ.
پرسیارێ بتوانێ
سەددای وەڵام وەرگرێتەوە.

پرسیارێ نهێنی ژیانی
ئێستا و داهاتووش، شی بکاتەوە.
پرسیارێ پاڵپێوەنەر بێ
بۆ ژیان.
توانای بەردەوامیم لە گیرفانی ئاسمانا
گەڕا بۆ وەڵام ،
بە دەست بەتاڵی هاتەوە.
گێژە ڵوکە لە بەردەمی قومارخانەی
قانونی ژینا
بە گێژی بەجێی هێشتین.
بە چرپە پێیان ووتین:
ئەم ژیانە قوماریکە ،
چیت هەیە لە سەری دانێ ،
یاخود وارەکە بۆ تۆیە ،
یا ئەوەتا سەرت دانێ.
سوید / شوباتی 2004

پیس بوون

دەم و چاوی مارمێلکەیە و
مێژووی بچوك بونەوەی دایناسۆرو
پوکانەوەی مێژوومان
بۆ ئەگێڕێتەوە.
دەم و چاوی مرۆڤە و
لاسەنگی ئەم سرووشتە
ئەسەلمێنێ.
قڕتێکەوتنی هەموو بونەوەرێ ،
مۆتەکەی بەهارە و
لە سەر خەزانی بێ تاقەتی
سەوز ئەبێ.
پەژارەیی ئاگرە و
لە ئاوا لەقە فرتێیەتی.
ڕەنگاو ڕەنگی وەرزەکانە و
لە چاوی کوێرەوە سەیر ئەکرێ.
بەردە و
توانای سەر شکانی نامێنێ.
مۆسیقای زەوی قڵیشدارە ،
کە شینی مردنی دارستان و
ناڵەی ڕەگەکا نمان ،
دێنێتە گوێ.
ڕێژەی وشکانی و ئاوە و
شە پۆلی دەسەلاّتی مرۆڤ ،
لە قوتا بخانەی ناعەدالەتیدا
فێر ئەکا.
هێمای فەوتێنەری دەسەلاّتی مرۆڤە و
ئەنێررێ بۆ ئاسمان.
سڕ بوونی شیعرە و
پەژمووردەیی مۆسیقا و
نەمانی هەستە ،
کە لە مۆزەخانەی کلاسیکیدا
هەڵگیراوە.
ناڵەی سرووشتە و
لە بەندیخانەی خۆیا بەند کراوە.

لەبەر مرۆڤـــ خۆیەتی

کە هەموو شتێ پێشێل کراوە.

تەنانەت دوارۆژی خودی خۆی

پشت گوێ خراوە.

سوید / شوباتی 2004

ژیانی پەچەدار

لە وڵاتێکی نامۆدا
من غەریبیم لێ ئەبارێ.
کە جۆگەلەی فرمێسکی پەرش و بڵاوم
لە گلێنەی پەشیمانی نامۆ بوونیا
تنۆك تنۆك بۆ ووشك بوونی
خۆی ئەگری.
بەردەوام بوونی ژیانم
پێویستی بە توانەوەی
رووحی گیرۆدە و شێواوە.
ئەتوێتەوە و ئەبارێ بە سەر کەناری
تووڕەبوونی تەنیاییدا.
بە سەر پەستی ئارەزوو دا.
بە سەر زەمینی بێ کەسیدا.
بە سەر خۆما.
بە هیوا یە ،
پەچەی سەر رووی
دنیای دەم و چاو ئاوڵاوی دایاتەوە.
بە تۆپەڵ لە دوای پەردەوە ،
قلیشانی هیواکان و
ناعەدالەتی دابەشبوونی رەنگەکان
بشارێتەوە.
گەر بکرایە ،
هەناسەی ژیانێکی تر ،
پەیوەست لەگەڵ بێ لایەنی بیرو بۆچونا ،
ببەستایە.
ژینێ دابڕابێ لە ژاوەژاو ،
لە دڵی زریزە دراو.
ژینێ گلێنەی پەشیمانی هیچ لێك نەنێ.
پێکەنینی لەبیر نەچوبێتەوە و
گریانیش بێ مانا نەبێ.
ئەستێرەی پرسیار لەو ژیانەدا
وەڵام لێ ی ڕانەکا.
دەرەنجامی بێ ئامانج و بێ ئە نجام نەبێ.
توێکڵی خورافات پاك بکرێ ،

پێویستی به پەچە نەبێ.
هەموو شتێ ،
پەژمووردەیی بەرائەت ،
ترسنۆکیی پاك ،
نایاسایی سکالاّ ،
هەڵەشەیی پێکەنین ،
بێ پیس بونیان به ووشەی لکێنراو ،
بێ ئەوەی سەدەی خەڵوزانه
دەم و چاویان رەش بکات.
ژیانێ که حەوت پەراسووی
له ژیانی تر زیاتر نەبێ.
ئەشکەوتی هیواکان
تاریك نەبێ.
ژیانێ بیانووی بۆ نەدۆزرێتەوه و
پیتاکی بۆ کۆنەکرێتەوه.
ژیانێ بەشی هەموو کەسێ بکات.
پێویست نەکات لیك ووشەکانی تەڕبکات.
راوکەری تیشکی رووناکی
ئاسمانی بیرچونەوەمان جێ بێڵێ.
هەوره برووسکه ی بالگرتوو
بگەڕێتەوه بۆ دڵی سارد و سڕ.
یاسای دارستان نەمێنێ.
سوید / شوباتی 2004

پەتی بۆ بەرەڵاکەن

چیرۆکی بەفرە و
لە بەردەمی ئاگردانا ئەگێڕدرێتەوە.
سەردەمێکی نەزۆکە و
زەمەنی وولاتێکی سەرلێشێواوی
لێ کەوتۆتەوە.
دارستانی ئەم دنیایەش
لە سەر ئەژنۆ دانیشتووە و
پێمان ئەڵێ : یارمەتی بەن!
پەتی بۆ بەرەڵاکەن!
با چارەنووسی غەرق بووی
راکێشێتە کەنار.
یان قەنارەی پێ درووست کا و
بە داری زەبر و زەنگی ساڵەکانیا
فرمێسکەکانی هەڵواسێ.
وازی لێ بێنن وولاتەکەتان!
وولاتێکی عاشقە ،
با عەشقی خۆی بکاتە نامەیەك و
لە بەر تریفەی مانگە شەوا
بۆ ئەستێرە تازە دڵدارەکانی بخوێنێتەوە.
وازی لێ بێنن ! دڵی گەرمە ،
با گەرمی دڵی لەگەڵ دڵی خۆرا
قسە بکات.
وازی لێ بێنن زۆر تینووە ،
با خوناوی گەردنی هەورەکان
بخواتەوە و
تینوێتی بێدەنگ بکات.
با هیچ نەبێ بۆ جارێکیش بێ
لە سەر بەرماڵی ئاسوودەیی
نوێژ بکات.
لەگەڵ فەقێی ئاگردانا کۆبێتەوە و
سەرمای زستان لە دەرەوەی حوجرەکەیان
رەق کەنەوە.
پێی رەوا ببینن!
با بەهار لە هەناسەیەوە

گۆرانی بۆ نەورۆز بلێ.
گوناح نی یە با کێلی پەشیمانی خۆی
هەڵبەستێتەوە.
گوناح نی یە ،
شۆڕش لەگەڵ رابردووی خۆیا
هەڵگیرسێنێ.
ژیانێکی سەختی بینیوە.
با کڵپە لە دەمیەوە
ووشەی بەستوو گەرم کاتەوە.
با ئاسمان میوان بێت و
مشتێ رووناکی بۆ بێنێ بە دیاری.
چیتان لێ ی ئەوێ ؟
خۆ دڵی ئەو دەمێکە
بە دڵی خۆی ناژی.
دەمیشی بگاتە بەرسیلەش
ناتوانێ بڵێ ترشە.
بۆ وازی لێ ناهێنن ؟؟
شایی یەو.
هەڵپەرکێی زامەکانی بەجۆشە.
دەهۆڵ و زورنای سکالای ،
گەیشتۆتە حەوت تەبەقەی ئاسمان.
لە ژێر خۆری ماتەمینیدا ،
ژیانی خۆی هەڵخستووە.
ساڵەکانی باڵیان گرتووە و
خۆیان بۆ ناگیرێتەوە.
ئاواتەکانی سەری خۆیان هەڵگرتووە و
لە غەریبیا سەر ئەنێنەوە.
لە وەرزەکان بێزارە و
وەرز نەماوە تیایا بژی ،
لەو بەینەدا ماوەتەوە.
وازی لێ بێنن !
وازی لێ بێنن!
با خۆی وەرزێ بۆ خۆی هەڵبژێری.
سوید / مارتی 2004

پەیوەندیە

دنیا بەرامبەر بۆچونمان راکشاوە
جار هەیە بووکە و رەمزی روناکی یە.
لەگەڵ بارانی هیوایا
پرچی پەلکە زێرینەی تێکەڵ کراوە.
جاری واش هەیە
لاشەیەکی گیرۆدەیە
لەگەڵ تەرمی رووباری بێزاریماندا
نێژراوە.
بیرکردنەوەی ساتە وەختە و
خەتابارە
دەنا دنیا یەك دنیایە .
بەند کردنی خەندە و خەفەت
خەتابارە
دەنا ژیان یەك ژیانە .
کاتێ کە بە بوکی ئەبرێ
تاراکەی شینێکی کاڵە.
ئاسمانی ساف و
دەریای بێ سنوری دەمە و بەیانی
ڕەنگی ئەکەن.
کراسێکی خەیاڵاوی ،
هەورەکان بە پەڵە هەوری سپی و ناسك
مانگ بە تریفەی سحراوی
بۆ بوکێ ی ئەبەن بە دیاری.
مۆسیقای شایی
هارمۆنی سیمفۆنیایەکی تێکەڵە
لە هاژەی ئاو ،
سروەی بەیان.
جریوەی ئەستێرەی شەوان.
سۆفی شعر
بە هێشووە ووشە
بەرۆکی بووکێمان ئەهۆنێتەوە.
خەندەش وەکو
چوکلێت بە سەر هەموو شتێکا
هەموو ووشەیەکا

هەموو بیر کردنەوە و هەڵسووکەوتێکا
دا بەش ئەکرێ.
کاتیێکیش کە وا لاشەیە ،
ئاسمانیش بەرق و باران
پیێشکەشی چاوی گریاناوی شیوەن ئەکا.
تابووتی ووشکی گوڵە گەنم
لە سەر شانی تۆفان
بۆ گۆرستانی سارد و بێ ئاو
بەرێ ئەکەوێ.
کۆچی هەتاوە و
بۆ گۆرستانی تاریکی بەرێ ئەکەوێ.
کۆچی ئاسکە و لە دەمی دڕندەیەکا
دوا ساتی خۆی ئەبینێتەوە.
دڵۆپی گریان لە جیاتی ئاوی گوڵ
بە سەر هەموو شتێکا ئە پرژێنرێ.
بیر کردنەوەی ساتە وەختە و خەتا بارە
دەنا دنیا یەك دنیایە.
رزگار کردنی خەندە و خەفەت خەتا بارە.
دەنا ژیان یەك ژیانە .
سوید/ تشرینی دووەم / 2004

تراویلکەی مێژوو

تراویلکەی ئەم ژیانەم
هەوڵئەدا ببێ بە راستی.
وەك دەریایەك یان چیمەنێك ،
ببینرێت و
لە تراویلکەیی دەربچێت.
ئەیانەوێ دەریا لە رووبارێکا
جێ کەنەوە.
دەست و قاچی نیشتمانێك ببڕن و ،
وولاتێکمان بەنێ بە گۆچانێکەوە.
ئەیانەوێ مێژوو
 مناڵێکی ببێ لە خۆی بچێ.
وەکو سێوێ کرابێ بە دوولەتەوە.
ئەیانەوێ
گەردوون لە سەر گابەردی
ئەستێرەکانی خۆی ،
خل کەنەوە.
بە ناو خەتی کاکێشاندا بە پرچی پەلکەزێڕینەی ،
راییکێشن.
بە بارانی گریانی خۆی بیشۆن و
لە دەریاکانیا نوقمی بکەن.
ئەیانەوێ تراویلکەی ئەم ژیانە
بکەن بە راستی.
وەکو دەریایەك یان چیمەنێك ببینرێ.
لە تراویلکەیی دەربچێت.
ئەیانەوێ.
لێوی ئاو ووشك بکەن.
لێوی خۆزگەکا نمان ،
شینی ناشتنی خۆیان بگێڕن.

سوید / ئابی/2004

ژیان لەگەل نامۆیی دا

وەرەو دەستی نامۆییم بگرە
با هەستی ژیانەکەم
لە قۆڵتەوە
سەردانێکی تێگەیشتنت بکات.
وەرە
با هەستم پشوو بات
لە نامۆ بوونم.
وەرە
با چاوەکانم
تەماشای بینینت بکەن.
با چرچی ناوچەوان نەمێنێ و
بگوێزرێتەوە
بۆ ژێر چاوان.
وەرە
من ئەمەوێ شیلەی دەمی
هەموو هەنگەکان بەمەوە بە دەمی گوڵ.
ئەو هەنگوینەی لەم باخچەیەدا
دەست ئەکەوێ
بە دەمی من تاڵە.
من نەشازم بەم باخچەیە.
گەڵاکان
تەماشاگەری خۆیان هەیە.
ئاوی خۆیان
هەوری خۆیان
پایزی خۆیان و بەهاری خۆشیان.
کە سەیری گەڵا ئەکەم
پەژارەیی خۆی تێکەڵی بینینم ئەکات.
گوێچکەم سیمفۆنیای شیوەن
تێکەڵ بە بیستنم ئەکات.
بۆ دەنگی بولبولی ئەم باخچەیە ،
شیر لە گوانی حەقیقەت بدۆشە.
راستی کەوڵ کە و پێستی لەبەر داکەنە ،
خۆت هەڵمەخەڵەتێنە.
ئەو دەنگە هەمیشە لە سەرما گڤەی دێ.

وەرە فێری کە
چۆن ببێ بە سروەیەکی هێمن ،
بە سروەیەکی فێنك.
وەرە فێرم کە
چۆن لەگەڵ ئامۆیی دا
بژیم.
سوید / ئابی / 2004

لافاوی غەریبی

گۆرستانی ووشەیە و
لافاوی غەریبی رای ئەماڵێ.
بۆیە ئەبینی هەرچی ئەڵێم ،
هەر ووشەیەك
کێلێکی بە شانەوەیە و لە ئاو رائەکا ،
لە ئاو ئەترسێ.
ئەڕوا تا لە غەریبی یەکی ترا ،
گۆری خۆی دائەگرێ.
پا پۆری هەست و نەستە و
توانای شە پۆلی تەنیایی ناگرێ.
بۆیە هەر هەستە و بە خنکاوی سەر ئاو کەوتووە.
نەستیش خەیاڵی لای دوا قوومە هەناسەیەتی.
پێش ئەوەی ببێ بە ماسی و
ئاو بکا بە هەوا.
پێش ئەوەی سرك بێت و
لە دەستی غەریبی دا بخلیسکێ.
لە دەیایەکی نامۆیی تردا
خۆی ببینێتەوە ،
خۆم ببینمەوە.
هەمووی هەر ترسە لە هەوا ،
لە ئاو ،
لە دەریا.
ترسە لە گۆڕستانی غەریبی ،
لە نامۆ بوون ،
لە زەمەن و لە عەرزی خوا.
هەمووی هەر عەرزی خوایە ،
بەلاّم عەرزی من نی یە.
زەمەن زەمەنی خوایە ،
بەلاّم کات کاتی من نی یە.
چەکەرەی چیرۆکی پەشیمانی یە و
لە دلاّ بووە بە پیرە دار.
رەگەکانی لەگەڵ موولولەی خوێنا
دەست لە ناو دەست خوێن ئەمژن.
کلاّوی بێزاری یە و

هەرگیز با نایبا.
رەگەکان لە ناو سەرا رۆچون و
مێشك ئەمژن.
زەمەن پەلەقاژێیەتی
ساتە وەختەکانی
بە پەیژەی فەوتانا
بۆ چاڵی بیر چوونەوەی ئەبەدی
شۆر ئەکرێنەوە.
وەکو میلی کات ژمێرەکەی
لە قوڕی خەستی رەق بووی
ئەم جیٚ یە خورافیەدا چەقی بێت.
چاوەڕیٚ ی لافاوی غەریبی یە
رای بماڵێت.
سوید / ئابی /2004

تێپەرین

ئەو کاتەی ساتی نەفرەت لێکراو ،
لام ئەوەستێ!
لە بەینی خەوو خەیالاَ ،
ژین و مەرگا ،
خۆم ئەبینم.
بە دوای مانا و
جەوهەری ژینا
را ئەکەم.
وەك گروگاڵی منالێم
لێ ون بوبێ.
بە دوای لۆژیکی مردنا ،
رووحم
بە ئاسوودەیی هەنگاو ئەنێ.
نامەوێ مردنی بێگوناح
چاو لێك بنێ.
من هیوایەکی
هەڵقولاَوی گۆچان بە دەستم ،
بە دوای سێبەری بوونما ،
پەرت و بلاَوم.
نامەوێ
هەتاوی مردن ،
مافی ژیانم بسووتێنێ!
من رووبارێکی
بێ یاسا و
نۆرمی هیلاکی تینووم.
بە دوای مەرکانەی ،
فرمێسکا وێڵم.
نەوەکو دەریای پێکەنین
ئەبەدییەتی پێ ببەخشێ.
زۆر ناڕەوایە!
کاتێ سەیر کردنی بەهار ،
لە دایك بوونی گەلاَ
دڵۆپێ فرمێسك چی یە ،
بۆی نەڕێژرێ.

کاتێ تەماشا کردنی پاییز ،
مردنی گەڵا
هیچ جوانیەکی
تیا بەدی نەکرێ.
من مرۆڤێکم ،
لەبەر ئەوەی لە دایك بووم ،
ئەبێ بژیم.
لەبەر ئەوەی لە دایك بووم ،
ئەشبێ بمرم.
من مرۆڤێکم ،
ئەمەوێ پەردە لە رووی
گروگاڵ ومالْئاوایی
هەڵماڵم.
ئەو هەگبەیەی
بە کۆڵمەوەیە ،
لەو بەینەدا
تەفسیرێکی گوومان لێنەکراوی
بۆ بدۆزمەوە.
بمەوێ یان نەمەوێ!
خەزانی من ،
بەهاری بوونەوەرێکی
تری بە دوا دێ.
زەردەخەنەی
رزگار بوونی من ،
سکالاْی گریانی ساوایەکی
لە دوا دێ.
ئەمە ژیانەکەیە ،
ئەویشیان مردنە.
تان و پۆی یەکن ،
درێژی کەیتەوە
کورتی کەیتەوە
هەر شان بە شانی یەکن ،
تەواوکەری یەکن.
سوید / شوباتی 2004

پێڕست

ئەبەدییەتی غەریبی	1
جەهەنەمی ئەم دنیایە	8
بیرکردنەوەی سەرۆکێ لە زەمین و ئاسمان و ئەوەی لەو بەینەدایە	13
ئاوردانەوە لە گۆرستانی ساڵەکانم	20
ئەوان و ئەمان	27
وەڵام بۆ بەردەوام بوون	34
پیس بوون	39
ژیانی پەچەدار	43
پەتی بۆ بەرەڵاکەن	48
پەیوەندیە	54
تراویلکەی مێژوو	59
ژیان لەگەڵ نامۆیی دا	62
لافاوی غەریبی	66
تێپەڕین	71